

77

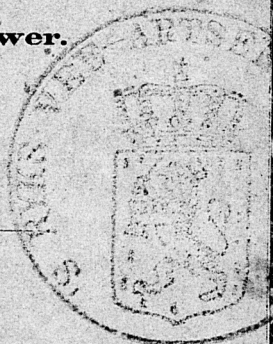
MIDDEL

TEGEN DE

V E E P E S T,

ZONDER VOORBEDACHTZAAMHEID.

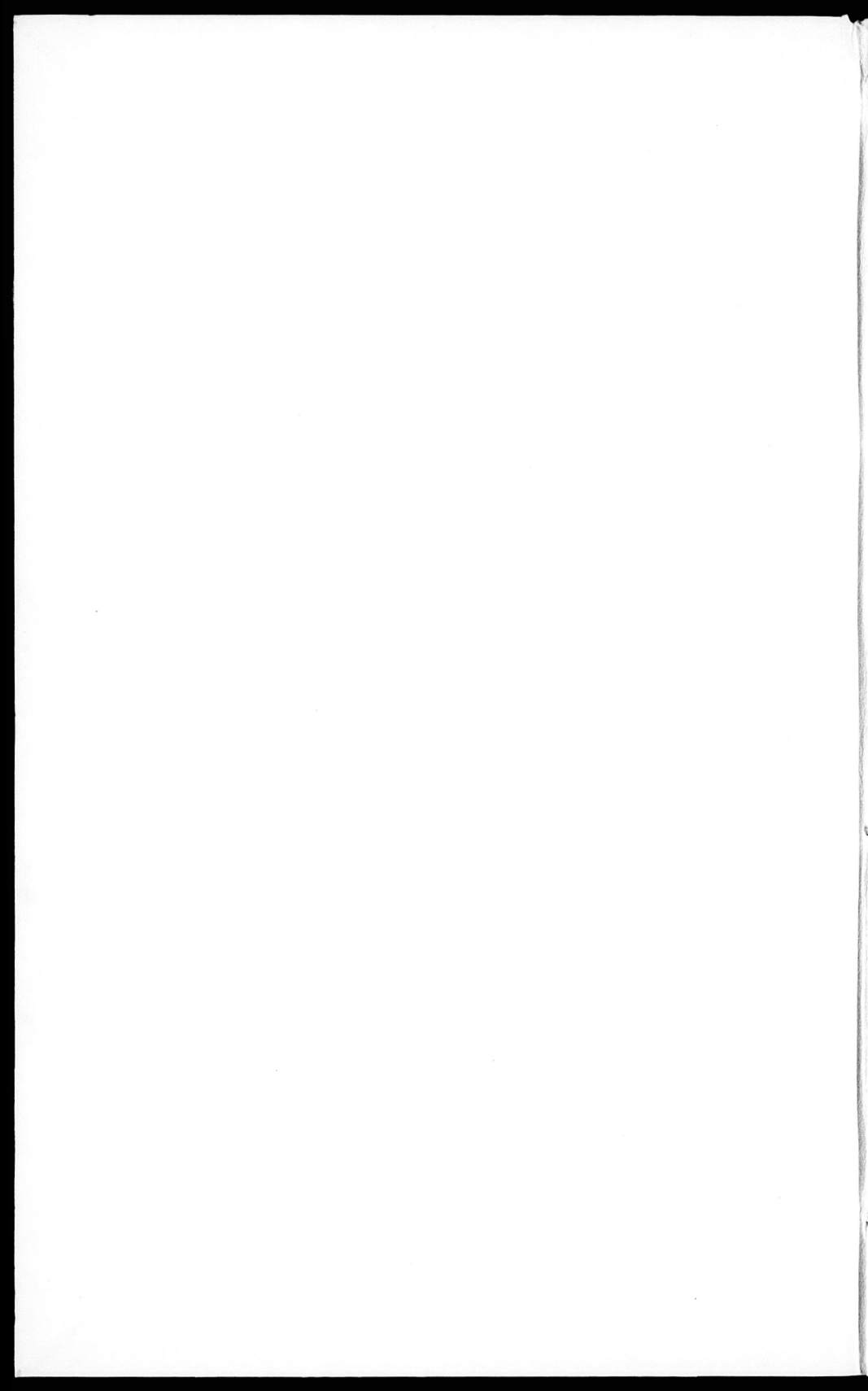
Door een Landbouwer.

UTRECHT,
J. J. H. KEMMER.
1866.

C

2697

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

3088 204 1

C. 2697

H. C. 2697.

M I D D E L

TEGEN DE

V E E P E S T,

ZONDER VOORBEDACHTZAAMHEID.

Door een Landbouwer.

UTRECHT,
J. J. H. KEMMER.
1866.

W. B. E. P. S. T.

W. B. E. P. S. T.

W. B. E. P. S. T.

W. B. E. P. S. T.

W. B. E. P. S. T.

W. B. E. P. S. T.

VOORBERIGT.

Daar ik vernomen heb, dat er reeds veel over de ziekte van het vee geschreven is, hoewel het mij onbekend is van welken aard, zoo kon het wel zijn dat dit mijn schrijven, met sommige andere Schrijvers overeen mogt komen, hoewel het buiten mijn weten is; ik draag echter dit werkje met vertrouwen aan mijne landgenooten op.

Geleerdheid wordt in dit werkje niet gevonden; het is slechts een eenvoudig zamenstel, om te beantwoorden waarvoor het bestemd is. Het middel dat daarin voorgesteld wordt, behelst geen middel dat aan het vee geschiedt, maar het wijst slechts op Hem, Wiens het vee op duizend bergen is. Mogt het den Schepper van hemel en aarde beha-

gen, het dienstbaar te maken, dáár waarvoor het bestemd is; niets zou er meer verblijdend wezen, als dit en de tijd daaraan besteed, zou genoeg beantwoorden aan het doel van den

December 1865.

SCHRIJVER.

WAARDE LANDGENOOTEN!

Onder de veelsoortige viervoetige dieren, die wij op de aarde aantreffen, munt bijzonder uit het rund- of rundervée.

Het rundvee werd onder het Oude Verbond veel gebruikt tot offeranden. Zij werden daartoe gebruikt omdat het een rein dier was, want het volk van Israël mogt niets ten offer brengen dat onrein beschouwd werd.

Dit volk was zeer talrijk in vee, vooral trof men er veel ossen aan, die bijna uitsluitend voor den landbouw gebruikt werden, hetwelk men tegenwoordig in sommige streken van ons vaderland nog aantreft, zooals in Gelderland en Noordbrabant.

Dit dier, hetwelk nog tot op heden aanwezig is, en nog dezelfde reinheid bezit als onder het volk van Israël, is zeer noodzakelijk voor de maatschappij, daar het ons zeer vele noodwendigheden oplevert, welke voor den mensch onmisbaar zijn. Duizenden van menschen verdienen door dit dier hun brood, hetzij door den landbouw of in den handel; in één

gen, het dienstbaar te maken, dáár waarvoor het bestemd is; niets zou er meer verblijdend wezen, als dit en de tijd daaraan besteed, zou genoeg beantwoorden aan het doel van den

December 1865.

SCHRIJVER.

WAARDE LANDGENOOTEN!

Onder de veelsoortige viervoetige dieren, die wij op de aarde aantreffen, munt bijzonder uit het rund- of rundervee.

Het rundvee werd onder het Oude Verbond veel gebruikt tot offeranden. Zij werden daartoe gebruikt omdat het een rein dier was, want het volk van Israël mogt niets ten offer brengen dat onrein beschouwd werd.

Dit volk was zeer talrijk in vee, vooral trof men er veel ossen aan, die bijna uitsluitend voor den landbouw gebruikt werden, hetwelk men tegenwoordig in sommige streken van ons vaderland nog aantreft, zooals in Gelderland en Noordbrabant.

Dit dier, hetwelk nog tot op heden aanwezig is, en nog dezelfde reinheid bezit als onder het volk van Israël, is zeer noodzakelijk voor de maatschappij, daar het ons zeer vele noodwendigheden oplevert, welke voor den mensch onmisbaar zijn. Duizenden van menschen verdienen door dit dier hun brood, hetzij door den landbouw of in den handel; in één

woord, het is een dier, hetwelk den mensch tot groot nut verstrekt.

Door alle tijden heen hebben er onder deze dieren verschillende ziekten geheerscht, waar duizenden beesten aan gestorven zijn, waaronder bijzonder de longziekte uitstak, maar dit schijnt geheel uit ons geheugen te zijn, hoewel zij tot op heden nog heerschende is, en velen aan de gevolgen daarvan doet sterven.

Nu bestaat er echter eene ziekte, welke veel heviger en besmettelijker is, welke men de typhus noemt. Eene ziekte, waarvan een ieder den mond vol heeft. Nu, zij bestaat er werkelijk, maar of dezelve wel zoo hevig is als de geleerden zeggen, betwijfel ik.

Deze ziekte is in de tweede helft van dit jaar in het west- en zuid-westelijk gedeelte van ons vaderland uitgebroken, en heeft onder het menschdom veel schrik en vrees teweeggebracht, hetwelk ook niet te verwonderen is.

Toen deze genoemde ziekte in ons vaderland bekend werd, werden er in de vergaderingen van 's Lands bestuur verschillende maatregelen genomen, die aan het publiek door verordeningen, aanplakbiljetten en in de couranten werden kenbaar gemaakt, maar welke maatregelen waren het? Ja, mijne geliefde lezers, het zal niet noodig wezen u dit te melden; het was met één woord, gebod op gebod en regel op regel. Ook op de meeste plaatsen in ons vaderland werden de week- en jaarmarkten geschorscht; geen vee mogt er meer naar het buitenland worden vervoerd, bovendien moest de politie, de militairen enz. het sterkste toezigt houden, of deze of gene geen overtreders van het gegeven gebod was, hoofdzakelijk moesten zij zorgen dat de

landbouwers of veehouders geene beesten vervoerden naar andere gemeenten, vooral waar de ziekte heerschende was, zelfs het vee in de weide mogt niet eens in eene andere worden overgeplaatst, om zoo men zeide de besmetting te voorkomen, of de beesten niet te eten hadden, daar werd niet naar gevraagd, het was eene wet, en al wat tot eene wet is mag niet overtreden worden.

Niettegenstaande er echter de strengste maatregelen genomen werden, heeft de ziekte toch niet opgehouden, een bewijs, dat al die maatregelen nul van waarde zijn. In sommige plaatsen van ons vaderland was het zoo erg, dat de gezonde met de zieke beesten werden afgemaakt, zelfs de kleederen die men aanhad, moesten in de kuil worden geworpen waarin deze dieren begraven werden, waarop dan ongebluschte kalk, pik, teer enz. gedaan werd, opdat men het begraven niet opdelen en in consumptie brengen zoude. O welk eene verregaande dwaasheid van die zoogenaamde geleerden onzer dagen; het is een gruwel voor Neêrlandsch volk. Een volk van wien men zegt dat zij in beschaving en ontwikkeling zoo zijn doorgedrongen.

Zoo als ik hoorde was in de gemeente R. een landbouwer, bij welke de ziekte onder het jonge vee was uitgebroken. De veearts en inspecteur-veearts kwam en waardeerde de gezonde en zieke beesten, om dezelve te doen afmaken, waarbij tevens besloten werd dat de boomen die op het land stonden, waarin het vee liep, tot op den grond toe moesten worden afgezaagd, en dat de hekken, horden en melkblokken verbrand moesten worden, en hij zich op zijne hofstede twee maanden moest opsluiten, zeker opdat hij de pest niet verspreiden zou. Als de heeren die deze verordeningen op-

maakten, eens begrepen dat zij aan een veel heviger pest onderhevig waren, zouden zij voorzeker zulke verordeningen niet daarstellen, neen mijne landgenooten, zij zouden geene andere middelen nemen, dan die middelen, waarover God Zijne goedkeuring en Zijnen zegen kon geven, maar dit wordt bij de meesten op den achtergrond geplaatst en niet eens over gedacht: een ieder leeft naar het goeddunken zijns harten voort.

Dat besluit werd opgedragen aan den Heer Burge-meester dier gemeente, welke het goedkeurde en het vonnis teekende. Het kon evenwel zijne kracht nog niet uitoefenen, omrede de leden van den gemeenteraad het mede moesten onderteekenen.

Zij wilden het echter, (ten spijt van de uitvinders) niet onderteekenen, dus kon het geen doorgang hebben. Het werd evenwel opgezonden aan de Provinciale Staten, nogthans had het geene gunstige uitwerking, daar de eigenaar, zoo mij verhaald werd, zoo eene gesmeedde gruweldaad niet wilde toestaan.

En welke middelen worden er meer aangewend, middelen die veel erger zijn dan de besmetting zelve, veel heviger dan de pest, middelen welke tegenstrijdig zijn, omdat zij aangewend worden tegen het gebod van God in, middelen die de proef niet doorstaan kunnen; neen het zijn geene middelen, want zij worden aangewend eer de ziekte bij iemand aanwezig is, en wie zijn redelijk gezond verstand gebruikt, gaat toch niet naar den geneesheer wanneer hij niet ziek is, want die zou hem vragen of hij krankzinnig was; en zoo is het ook met de beesten. Dan worden er nog middelen aangewend tot reinheid der stallen, waar het vee des winters staat.

Wat zijn de geleerden onzer dagen niet behulpzaam voor hunnen medemensch, niets laten zij onbeproefd,

alles wordt aangewend om de ziekte te keeren, en toch, welke middelen er ook worden aangewend, alles blijft vruchteloos, niets heeft er nog geholpen, niet één.

Maar waarom wordt het loopen of rijden der paarden langs de publieke wegen niet verboden, want ik hoorde onlangs een geleerde zeggen, dat ook het paard vatbaar voor besmetting is, maar dan moesten al die heeren te voet gaan, wanneer zij naar de komedien, concerten, bal's en dergelijke vermakelijkheden gingen.

Wij zouden haast zeggen: al die heeren zijn krankzinnig, hunne hersenen zijn geheel vervuld van al die uitvindingen; wee dus een land die zulke heeren tot hoofden hebben, die Gods woord en wet verwerpen, en dat alles noemt men geleerdheid, vooruitgang en beschaving, en wanneer men dezelve tegen wil gaan overeenkomstig Gods getuigenis, dan zijn zij gelijk een briesschende leeuw die zijn prooi nadert, dan wordt men bespot, veracht en voor kleingeestigen uitgemaakt.

O! ongelukkige wetenschap onzer dagen; diep gevallen menschedom! Zou zulk een land het volk nog langer dragen kunnen?

Is dat alles tot dankbaarheid en vergelding voor die vijftigjarige rust en vrede die wij genoten hebben? daar wij kort geleden het genoeg hadden het vijftigjarige feest te vieren van Neêrlandsch onafhankelijkheid?

Zijn dat die trouwe zonen der vaders, die hun goed en bloed hebben feil gehad voor de vrijheid?

Wat zeide God tegen het volk van Israël, wanneer zij Zijne geboden en inzettingen verwaarloosden? Bedreigde Hij ze niet met den vloek, wanneer zij Zijne wetten veronachtzaamden? Welke straffen kondigde Hij hen niet aan?

En zouden die geboden, weleer aan Israël gegeven, hunne waarde verloren hebben? Zou die God van Israël niet meer leven? Heeft Hij opgehouden te zijn? De onverschilligen onzer dagen mogen het denken, maar neen, mijne lezers, die God van ouds leeft nog, regeert nog en is nog dezelfde, ook die wet van Israël wordt van Neêrlandsch volk geëischt en met straf bedreigd, indien zij dezelve niet volbrengen. Ja, geleerden onzer dagen, die meent de wetenschap te bezitten, gij moogt dat alles bespotten en belagchen, maar weet, hoe vernuftig gij ook zijn moogt, denkende dat alles uit de natuur voortvloeit, dat God over alle deze dingen die gij nu verwerpt, u eens zal doen komen in het gerigt, wie weet hoe spoedig, want de dood kunt gij niet wegdeneren, sluit gij de deur er voor toe, zij dringt het venster door en beneemt u het leven. Gij moogt veel eer en aanzien genoten hebben, maar al die eer en pracht gaat met u ten verderve. Gave God u dit bijtijds eens te gevoelen, opdat het u drukken en dreige moge, en u niet eerder deed rusten voor dat gij Hem verheerlijkte, en Hij u redde van het anders gewisse verderf.

Kan het anders of God moet een land en volk bezoeken? Tegen datzelfde Israël zegt Hij: indien zij mij verlaten, zal Ik ook van hen wijken; Hij zal het straffen niet onthouden met pest aan menschen en beesten.

En als wij nu op ons zelve zien, een ieder in het bijzonder, hoe wordt er dan beantwoord voor dien zegen aan ons bewezen, wordt dezelve niet met hoon en smaad beantwoord, ja een ieder beantwoordt het met zonden en overtredingen; dit alles is zeker tot dankbaarheid voor de ontelbare zegeningen en uitredingen aan ons bewezen?

Hoe getuigt daar de Zondag niet van, hoe wordt dien dag niet ontheilgd en oneer aangedaan, door op dezelve te koopen en te verkoopen en alle vermakelijkheden toe te laten; wat worden er op dien dag geen pleiziertogten gedaan met de spoortreinen, die zelfs voor minder geld dan op de gewone dagen, heen en weder rijden, om zoo de menschen maar van het eene noodige te onttrekken. Hoe getuigen er de godsdiensthuzen niet van, daar soms de predikers voor ledigstaande zitplaatsen het woord moeten voeren; door ouden en jongen, rijken en armen wordt dezen dag geschonden, zelfs door de overheden, die in de eerste plaats verplicht waren voor te gaan, vertreden zelfs het gebod met de voeten. Zoo hoorde ik eens een Predikant zeggen, dat wij den Zondag zoo streng niet behoeften te houden, als het volk van Israël; misschien omdat het volk van Israël niet zoo in goddeloosheid ontwikkeld was, als het volk van Nederland. Hoe wordt ook Zijnen naam niet misbruikt, gelasterd en bespot, zich onder alles nog verhardende. Hoe, nu nog? terwijl Gods oordeelen niet alleen bedreigd worden, maar heerschende zijn? ja, nu nog! op dit oogenblik nog staat men den Schepper van hemel en aarde tegen, nog gaat men voort Hem te tergen en te lasteren, nog is er geene verootmoediging voor den Vorst des hemels, nog is er geene opmerking, nog gaat men voort Zijne geboden te overtreden, te doen wat kwaad is in Zijne oogen, maar ook nog is het einde niet, want de Heere komt en is alreeds gekomen. Hier en elders getuigt het de roede van Zijne almachtige hand, hierin het bezochte vaderland met veepest, waaraan er al reeds twee duizend gestorven zijn, elders weder de vreeselijke heerschende cholera, welke ook al reeds

duizenden slagoffers gekost heeft en nog steeds voortwoedt, en wie weet wat ons nog te wachten staat, want bij alle die rampen van pest aan menschen en beesten, van hongersnood en dergelijken, zijn er nog geene opmerkingen, nog zoekt men het waar het niet te vinden is, nog tast men als een blinde in de duisternis rond; de een zegt, dáár komt het van daan, weer een ander, hier ontstaat het uit: Zoo redeneert men; maar de juiste oorzaak er van wordt over het hoofd gezien en verworpen, geen besef gevoelende vanwaar die breuk ontstaat.

Zoo is het tegenwoordig met Neêrlandsch volk gesteld, zoo diep zijn zij gezonken en onherstelbaar verloren, wanneer God zelf niet van Zijn' hoogen troon in genade op ons nederziet. Helaas! het volk van Nederland heeft zeer zwaar gezondigd, velen, ja zeer velen zijn derzelve overtredingen.

Maar de lezer zou haast zeggen: ik dacht dat dat boekje een schrijven bevatte, waarin een middel aan de hand werd gedaan, en ik heb het al bijna doorgelezen, maar het tot nog toe er niet in gevonden, want het bevatte tot opschrift: „*middel tegen de veepest, zonder voorbedachtzaamheid,*” en wat ik tot nog toe gelezen heb, niets van dat middel; ja mijne lezer, gij zult het er ook niet in vermeld vinden. Hé! zult gij zeggen, dat schijnt mij vreemd; en toch is het werkelijk zoo. Gij zult misschien van de veronderstelling uitgaan, dat ik een uitwendig middel bedoel; zijn dit uwe gedachten, dan zijt gij bedrogen, neen, geene uitwendige noch voorbedachtzame middelen, een inwendig middel wil ik u aanwijzen, een middel om tot God te gaan, met alle onze overtredingen en ongerechtigheden.

Ja maar, zult gij misschien zeggen, zulk een middel kan toch niet dienstbaar wezen tot genezing van het zieke vee, daarvoor had gij ook zulk een omslagtig schrijven niet behoeven te maken, dit had gij veel korter en met minder woorden kunnen zamenstellen; het is waar mijne lezers, ik stem het bijna met u in, maar ik heb eene bedenking er tegen, zij is deze: wanneer er een geneesheer bij eene zieke komt, dan zal hij wel het eerst den toestand van zijn patient onderzoeken, wil hij naar zijn oogmerk een goed middel voorschrijven, dat onder des Heeren zegen tot genezing dienen kan; deed hij zulks niet, dan kon het wel eens plaats hebben, dat hij een verkeerd middel voorschreef. Zoo is het ook met mijn schrijven, waarde lezer. In het kort heb ik de oorzaak nagegaan, waarom God Neêrlandsch volk tegenkomt, overeenkomstig Zijn getuigenis en u tevens te doen zien, hoe wij nog verhard blijven en middelen aanwenden die ongeneeslijk zijn, strijdig met den wil van God, strijdig met Zijne heilige wet en geboden.

Indien het echter wordt aangewend met vereeniging van alle harten en handen door Neêrlandsch Vorst en onderdanen, om den Koning der Koningen en den Heer der Heeren te voet te vallen, en Hem onze schulden en ongerechtigheden te belijden, Hem om vergiffenis en uitdelging van straf door Zijn goddelijk zoenbloed te bidden, of het Hem behage moge Zijne oordeelen een einde te doen nemen. Gave God het eens dat dit de begeerte mogt worden van onzen veelgeliefden Koning en zijn doorluchtig Huis, van de kleinen tot de grooten, van de rijken tot de arme hutbewoners, en dat er een vasten en bidden mogt plaats vinden in de harten van een diep gezonken land en volk. Wie weet, zeide de

Koning van Ninevé, God mogt zulks wenden en berouw hebben en Hij mogt Zich wenden van de hittigheid Zijns toorns, opdat wij niet vergingen, Jona IV: 9, en ziet, God was hen genadig. Hij spaarde de stad, want Hij zag hare werken, dat zij haar bekeerden van haren boozen weg, en het berouwde God over het kwaad dat Hij gesproken had, hen te zullen doen en deed het niet, vers 10.

En wie weet wat God nog doet, Zijne hand is niet verkort, heeft Hij het niet getoond aan een verhard Israël? Heeft Hij het ook niet bewezen aan een Neêrlandsch volk? Heeft Hij het niet dikwijls getoond als de nood op het hoogst was, dat Zijne almachtige hand uitkomst gaf? Vraagt het eens aan Neêrlandsch oude strijders bij den slag van Waterloo, en bovendien heeft Hij op vele wijze getoond de Redder te zijn.

O, indien er Hem maar in opregtheid om gevraagd werd, uit behoefte des harten. Vooral is dit uwe verpligting, niet naar het vleesch, maar naar den geest, niet besneden met steenen messen, maar met den H. Geest ingegrift in het hart. O volk van God, mogt gij eens tusschenbeide staan, als weleer MOZES voor het volk van Israël, daar hij, wanneer zij gezondigd hadden, als het ware de middelaar was, die tusschen beide trad om voor het volk te bidden. Mogt het u eens geschonken worden, uwe kniën te buigen voor het verharde volk van Nederland, want het gebed eens regtvaardigen vermag veel. Och, dat er met DAVID eens mogt worden uitgeroepen: „Ik heb gezondigd, maar wat hebben deze schapen gedaan?” 2 Kron. IV.

Indien dit middel, dat ik u, mijne landgenooten, aanbeveel, alzoo worde opgevolgd, gewis! God zou het gebed verhooren. niet om het, maar op het gebed, want

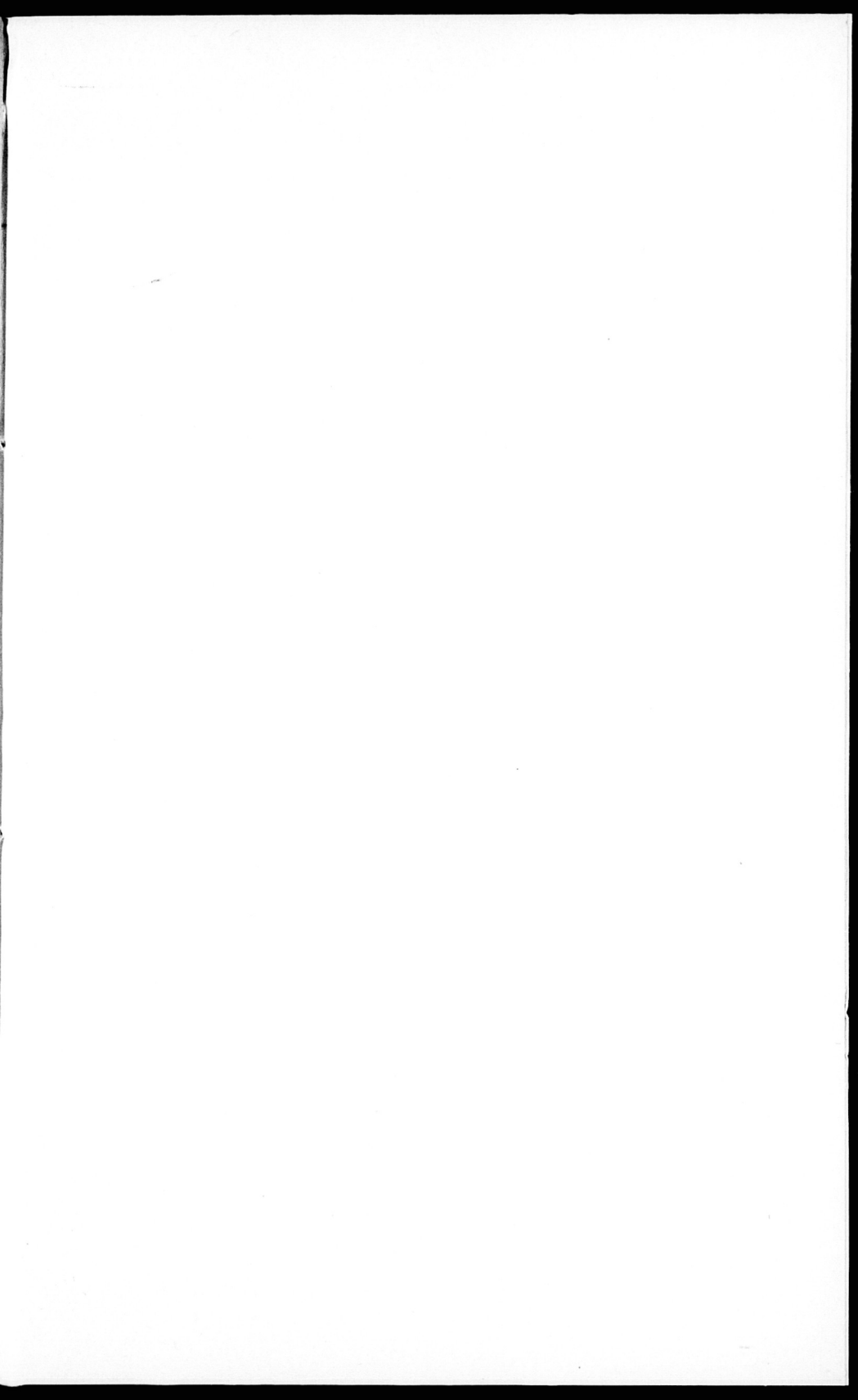
de mond der waarheid zegt: roept mij aan in den dag der benaauwdheid, en Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren. O, mogt dit het gebed zijn of worden, volgens het getuigenis van PAULUS, toen hij aan zijnen geestelijken zoon TIMOTHEUS schreef: „ik vermane voor alle dingen dat gedaan worden smeekingen, gebeden, voorbiddingen en dankzeggingen voor alle menschen, voor koningen en allen die in hoogheid zijn, 1 Tim. II: 1.

Nu mijne waarde Lezers, ik eindig met de wensch en bede, dat het gelezene dienstbaar mogt wezen, kon het zijn, tot behoudenis van uw eigen leven, en dat het onzer aller behoeften worden of wezen moge, eene ware behoefte: wij allen hebben gezondigd, daarom overkomt ons dit kwaad.

30 Nov. 1865.

DE SCHRIJVER.

2559

A 1884720

BOEKBINDBERIJ
OELLERS
VALKENBURG